

LIBERTATEA

ABONAMENTUL: „Libertatea” cu „Foia Interesantă” și „Plugarul Luminat” — 120 Lei pe an, 60 Lei pe 1/2 an, 30 Lei pe 1/4 de an.
Pentru țărani, preoți, învățători, mici meseriași și mici negustori: „Libertatea” cu „Foia Interesantă” și „Plugarul Luminat” 100 Lei pe an, 50 Lei pe jumătate de an 25 Lei pe un pătrar de an. — Deosebite, folie nu se dau.
Pentru străinătate: Iugoslavia, Cehoslovacia 200 Lei. — Pentru America, 200 Lei pe an, trimiși prin cec de bancă folii la Orăștie.

Redacția la Orăștie (Trans.) | Foale pentru popor. | Director, Pr. IOAN MOȚA | Apare în fiecare Joi | Administrația în Orăștie Trans.)

Unele — altele.

Episcop la Arad.

Dumineca trecută Sinodul bisericesc din Arad, a ales pe noul Episcop, în locul răposatului Ignatie Pap. Doi clerici au fost candidații serioși, amândoi bărbați vrednici a sta în scaunul de Arhieru: Dr. George Comșa și Dr. I. Magler. Intre acești doi, Sinodul a ales pe Dr. G. Comșa, cu 30 voturi, față de 24 voturi primite de Magler. Cest din urmă a avut nenorocul să fie sprijinit de guvern, — și asta n'a plăcut multor deputați sinodali, căci la noi pân'acum în alegerile de Arhieru, guvernul nu se amesteca, — doar la întărirea lor își arăta puterea. Guvernul dela București însă, a făcut greșala de a-și arăta (și cum și-o arată" aceste guverne, în forma: pe asta-i vreau!), — și cu asta la noi mai curând ajută celălalt candidat, decât la al său.

Dar peste asta se trece. Noul ales e tot așa de vrednic ca și celălalt, și biserica din Arad poate fi mândră că a avut a alege între doi, ba chiar mai mulți, vrednici.

Guvernul însă, — nedepins cu neatârarea bisericii, — se vede că nu-i place de fel că n'a reușit doritul său, căci prin foia sa din Arad „Tribuna Nouă”, tare strănută după alegere, ocărind banca „Timișana” că și-a pus în mișcare oamenii săi să ajute celălalt și nu doritul guvernului.

Noul ales Dr. Gh. Comșa, e bărbat în floarea vieții, de vre-o 47 ani, — având foarte frumoase pregătiri: După teologia dela Sibiu, a terminat universitatea la Cluj, luând titlul de Doctor în Drept, iar acum, de când e la București în Ministerul Cultelor, a făcut și Doctoratul în teologie la Universitatea din București, — prin urmare e bărbat cu înalte și frumoase cunoștințe, care va face ca scaunul de Arhieru, în care va fi înălțat curând, să strălucească prin cel așezat într'ansul.

Intru mulți ani!

„Concordatul”.

S'au început iară târguțiile între curtea Papală dela Roma și guvernul român, pentru încheierea așa-zisului „Concordat”, sau înțelegere privitor la drepturile bisericii apusene în statul român. Ele se întreprăseseră pân'acum de vre-o două ori, pentru-că Papa dela Roma, își cerea drepturi pe cari statul român, nu le putea îngădui. Intre altele ca Papa să poată trimite Episcopi și preoți, pe cine vrea, din ori-ce țară vrea, în parohiile papistașe din România. Ca urmare a acestui ce-

rerii a sale, Papa trimitea la noi — cum o spune chiar foala guvernului, Vitorul, Episcopi, cari nu stăteau numai în slujba unei biserici, ci în plata unei politici păgubitoare întregității statului! (Adecă erau spioni strelni, Nemți ori Unguri, cari lucrau aci împotriva țării!).

Vola apoi, ca unele ținuturi dela hotarele țării, să se țină, ca conducere bisericească, de Episcopia catolică cutare, ce cade în afară de hotarele țării, în Ungaria! Preoții de prin Sămar, sau Sălaj, Arad, să se țină de Episcopii din Ungaria!

Stăpânirea românească cere prin „Concordat”, ca Papa să nu poată trimite Episcopi în România, decât pe acela, pe cari îl află bun și guvernul român și își dă învoirea asupra lor. Și nici o parohie din România, nu se va mai ținea de o Episcopie din afară de hotarele țării!

Așa apoi prin „Concordat” biserica papistașă nu capătă drepturi mai deosebite ca celelalte biserici din țară, ci rămâne în rând cu ele, — și mai ales nu va mai putea unelti prin Episcopii săi, împotriva statului român, cum o făcu la încoronare. Care va fi neastâmpărat în scaunul său, — va pleca din el. Nici drepturile altor biserici nu vor fi atinse cu nimic prin acel Concordat.

Coaliție nouă.

Partidele de împotrivire, lritate de întâmplarea cu pălmuirea dep. Halippa, — s'au unit între ele: Partidul Național-Iorgist, cu cel Țărănesc alui Stere Lupu.

Acum așa duc împreună în sfatul țării lupta de răsturnare a guvernului.

Două semne bune!

Guvernele țării noastre erau deprinse, ca aceea ce ele numai „doresc”, să se împlinească de toată țara, dar, mi-te, când poruncesc!

Și iaca am ajuns vremile, când „dorințele”, ca și poruncile guvernului, se împlinesc numai când ele sunt în conglăsuire cu bunele simțăminte ale marelui obște, a locuitorilor, a cetățenilor. Altfel — nu!

La Arad guvernul „dorea” să aibă Episcop pe un preot care se știuse face mai mult plăcut guvernului. Dar — deputații sinodali fiind de altă părere, au ales — pe altul.

In procesul studentului Co-

dreanu, guvernul „dorea” cu ori-ce preț osândirea prin jurații dela Focșani. Dar simțind că aceia-s de altă părere, fugi de-acolo la Turnu-Severin. Și bun e Dzeu de nu va păți-o aci și mai și!

Sunt semne de îndrăvenire a judecării obștei mari cetățenești, căreia nu-i mai poți „porunci” să meargă și împotriva credințelor sale cinstite, acolunde o mână tu, guvernul, dela spate, ca pe o turmă de oi.

Nu mai merge. Și e bine că e așa.

Câteva întrebări guvernului

în ajunul procesului lui

Corneliu Zelea-Codreanu.

Nu mai poate fi tăgăduit faptul, că guvernul, miniștrii țării, desfășură toate silințele pentru a osândi și a vără astfel în ocnă pe tinărul luptător al Neamului, Corneliu Zelea-Codreanu.

De ce atâta silință neobosită? Să fie oare dorul de a nu lăsa liberi pe cei cari, cum zice guvernul, sunt „o primejdie pentru liniștea țării”? (Noi zicem: sunt o primejdie pentru liniștea Jidaniilor țării). Dar atunci de ce a slobozit guvernul pe următorii trădători și vânzătorii de neam, scoțându-i din ocnă, pentru a-l risipi în largul țării pe care au vrut s'o nimicească, iar nu s'o apere în liniștea și rândulala ei? De ce a grațiat (ertat) de pedeapsă pe următorii Jidani, osândiți de către Curțile marțiale pentru trădare a Neamului nostru:

Rozenthal	osândit la	7 ani ocnă
Iancu Cotigaru	10	„
Ștefan Lazăr	5	„
Haim Avram	5	„
Filderman Maler	5	„
Linden Morit	5	„
Pascal Mandel	10	„
Leizer Arsenie	15	„
Zișcoviți Ghidile	5	„
Șmil Avram	7	„
Marcu Wolff	15	„
Herșcu Avram	20	„
Oșfeld Iosif	20	„
Groșaru Avram	5	„
Rozenberg Iosif	5	„
Herșcu Ferent	pe viață	„
Liv. Zoiță	„	„

Așa fiind lucrurile, întrebăm guvernul, acum înainte de procesul lui Corneliu Zelea-Codreanu:

De ce a golit guvernul ocnels de Jidaniii trădători ai neamului nostru în războiul trecut?

Pentru ca să trimită în locul lor floarea tinerimii noastre românești, de pe la Universități, care a îndrăznit să-și apere Neamul

său românesc în țara sa românească?

Scoți așadar din ocnă pe Jidaniii trădători ai neamului, ca să bagi în locul lor studenții luptători ai acestui neam?

Oare până unde crede guvernul că se întinde răbdarea Românilor robii și batjocoriti de Jidani și Jidoviți, în țara lui?

Glas prețios!

E foarte prețios glasul ce răsună în chemarea d-nei Cuza (vezi-o în pagina a doua), invitând și femeile a-și arăta simțămintele lor într'o pricină mare, ce privește neamul și țara și viitorul nostru pe acest pământ, — cum e procesul lui Corneliu Codreanu!

Atragem luarea aminte a doamnelor române de pretutindeni asupra acestei chemări, cât și a femeilor dela sate!

Să o urmeze trimițând sute de adrese după modelul dat, — d-nei Cuza la Iași, pentru a le duce la procesul dela Turnu-Severin!

Săcăturile noastre.

— „Eu am unit Basarabia, cu o desfac...” — spune vânzătorul de țară Stere. —

Nu este pădure fără uscături și neam fără săcături. Ni-i avem și noi pe ai noștri. Unii au leșit tare la iveală acum dintr'o mică întâmplare. Un ofițer de jandarmi din Basarabia, a chemat la sine pe d. deputat Halippa, un fruntaș al Moldovenilor din Basarabia, — pentru a-l aduce la cunoștință unele opreliști în mișcarea printre poporului de acolo.

Di Halippa e un om cam nestăpănit la vorbă și, în schimbul de cuvinte cu ofițerul de jandarmi, și-a îngăduit unele vorbe aspre despre jandarmerie și chiar despre ofițerul ei, a spus cuvântul „mincinosi” la adresa ofițerilor, — și, cum se cam aprinseseră în vorbe, ofițerul simțindu se foarte atins prin cuvântul „mincinos”, s'a repezit și a dat diul deputat o palmă! A greșit, fără îndoială, ofițerul că nu s'a stăpănit și să fi făcut arătare asupra deputatului care l'a vătămat cu vorbe pe cari un ofițer nu le poate primi în tăcere, — și pentru-că și-a făcut îndată singur judecata, a fost pedepsit și e dat în judecata consiliului de război.

Dar ce e urît, de nimic, criminal, e, că unii Basarabeni de cei cari și azi mai au cap cam rusesc, — au pornit vîlvă mare împotriva stăpînirii, din această întâmplare, și vād pălmultă însași Basarabia, în palma dată de un ofițer nestăpânit la fire, dlui Halippa. Iar duhul necurat al celor cu gânduri ascunse pentru stăpînirea românească, fostul profesor Stere, a spus'o undeva, că, dacă nu se va face cu jandarmul acela așa și așa, cum cere el, — apoi: „Eu am făcut unirea Basarabiei (cu România), — eu o desfac!”

Las' că nici pisica nu se sparie de amenințarea asta năroadă, — ea însă ridică vâlul de pe sufletul negru al vecinic încrunțatului bolșevic Stere, care conduce din umbră, din ascuns, partidul țărănesc.

Și tot mai sunt unii cărturari din partea locului, din Basarabia, cari se uită în gura lui Stere, ca într'unul proroc. Intră alții și Doctorul Lupu și Mihalache, — cari ar putea vedea lacururile mai drept și ar trebui să-și aleagă oamenii de cari se leagă, mai bine. Căci dacă nu: Spune-mi cu cine te 'nsoțești și-ți volu spune cine ești!..

In ajunul marelui Proces al lui Corneliu Z. Codreanu.

— Se va debate la T.-Severin, în 20 Maiu și zilele următoare. —

Guvernul nu mai știe cum ar pune sub obroc, sub o căciulă fermecată, sub care lumea să nu-l vadă, Procesul lui Corneliu Zelea-Codreanu. De Iași i-a fost frică; a fugit de acolo din capul de sus al Moldovei, tocmai la mijlocul țării, la răușorul Milcöv care despărțea odată Moldova de Muntenia, în orașul Focșani. Aci încă nu l-a ieșit norocul cu plin în cale. Acum a început se de-a ascunsele cu lumea: ba că-l duce la Buzău, ba că-l lasă tot la Focșani, — iar azi iese cu adevărul pe față:

Îi strămută la Turnu-Severin

orașul de graniță, chiar în celalalt cap al țării, pe Dunăre, spre Orșova spre Sârbia!

Curtea de Casație a hotărât strămutarea chiar în ziua din urmă, când n'o mai putea amâna, și s'a dat așa de scurt timp pentru pregătirea debaterii, ca să nu aibă pretinții mișcării, în mijlocul căreia sta ca un stegar Cornel Codreanu, timp de făcut propagandă, pregătind lumea dela Severin! Iși închipue guvernul că jurații dela Turnu vor fi niște mărginiți cari n'au mai auzit nici odată de lupta națională-creștină ori că sunt bătuți la cap de n'or pricêpe de ce e vorba în acest proces, ci închinându-se luminatului Procuror, vor să dea dincap după cum le arată el, că stau în față cu un „criminal”, cu un „asasin” (ucigaș)...

Credem că se va înșela și aci guvernul, cum s'a înșelat pân'acum de 3 ori!

Nu mai e nevoie la Turnu-Severin de multă propagandă în jurul acestui proces. E destul că jurații să vadă legiunea de apărători ce vor merge acolo din toată țara, în frunte cu Profesori Universitari, cu avocați de mîne 'ntâie din Capitala Țării (București) și cu strălucita armată de avocați apărători pe care-i trimite mândra Craiovă (286 de inși) afară de alte zeci de avocați ce vor veni din toate colțurile țării, — urmași de mil de apărători-cetățeni, printre cari Generali, Profe-

sori, preoți, negustori, meseriași și lamură de țărani! N'o să-l poată cuprinde Turnu-Severin, pe căți vin! Numai dela Focșani s'au înștînțai 3 avocați, 1 General, 1 Colonel și alți 840 de cetățeni, cari au și plătit la gară banii pentru dus și întors, — că ei nu glumesc, ei se duc, să stee macar în tabără în afară de zidurile orașului, dacă în oraș n'ar încăpea!..

E acesta Procesul unui „ucigaș” „asasin”, unul „criminal”? Dar ce oameni de nimic sunt atunci acești sute de avocați, urmași de generali, profesori, preoți, țărani, — de se întrepun ei așa pentru un „criminal”? Când și unde s'a mai văzut, ca tinerimea universitară, floarea țării, floarea neamului, să încunjure cu sufletele și cu trupurile ei pe unul care vrednicește numele de „criminal”, de ucigaș?

Va fi destul să se arate de o singură gară aceste lucruri, aceste adevăruri, juraților dela Turnu, pentru-ca toate opintirile și toate „dovezile” procurorului, prin gura căruia vorbește guvernul, mai drept zis sluga Jidanilor care e ministrul Mărzescu, — să cadă ca o cetățule de cărți de joc suflată de vânt!

Iată știrile mai nouă în jurul acestui proces care la întinderi uriașe!

Ducerea lui Cornel Codrean dela Focșani la T.-Severin

În noaptea de 4 spre 5 Maiu, Codreanu a fost scos din închisoarea dela Focșani, pus într'un automobil închis și dus, pe furiș, la o gară necunoscută, unde îl aștepta vagonul arést cu care să meargă la Turnu-Severin.

Totuș s'a auzit în oraș că în noaptea aceea el va fi scos din arest și dus. Și atunci, seara, o ceată mare de studenți Universitari, tineri mai mari din Liceu și cetățeni înșfleșiți, s'au adunat într'o grădină aproape de arestul Central în care se afla Codreanu, și au cântat, în cor puternic, cântările: „Hristos a înviat!”, „Imnul studenților creștini” și „Deșteaptă-te Române!..” Jumătate de

clas au cântat ei, fără ca poliția să se meștece în lucru, — nici n'avea nici un drépt, doar eu în grădina mea pot cânta cât vreau cântări cinștite și creștine ca cele pomente. Cornel Codreanu a auzit și a ascultat cu suflet mișcat și înălțat „serenada” de adio, ce l-o făceau bunii Români din Focșani.

Ca răspuns dragostei pe care Români Focșăneni i-au arătat'o, Corneliu Codreanu a tipărit în folie din Focșani „Sentinela” și „Lupta Națională” următoarea scrisoare de rămas bun:

De rămas bun către toate Doamnele și pentru toți Românii din Focșani.

Prea onorate Doamne și bunii Români,

Indurerat se desparte sufletul meu de orașul care m'a primit și m'a adăpostit cu atâta dragoste.

În clipa în care vă părăsesc, poate pentru multă vreme, ridic ochii mei, din mijlocul acestor ziduri, care n'au fost așa de reci, către albastra libertate a cerului, rugând pe bunul Dumnezeu să vă bine cuvinteze și să vă ajute.

Iar dacă Domnul va voi, eu vă promit, ca în amintirea dragostei pe care mi-ați arătat'o, să sărbătoresc în orașul D-vs. sărbătoarea „dragostei mele”.

Până atunci voi fi în fiecare zi cu sufletul aici.

Corneliu Z. Codreanu.

Inchisoarea Centrală I. V. 925.

Măsuri de pază la T. Severin.

La Severin guvernul a luat fel și fel de măsuri aspre: Nici un hotel nu poate primi nici un oaspe, până acela nu trece pe la „Biroul Populației”, ca să arate cine e?

Prefectul a poruncit cenzura pentru tot ce se tipărește în acel oraș (măsură cu totul volucă și fără de lege).

E plin orașul de armată, care circulă (umblă) ziua și noaptea prin oraș. — Restaurantele se închid sara la 11. — Ua rolu de Agenți de-ai siguranței au sosit dela București și Galați.

APĂRĂTORI

Numărul apărătorilor ce se tot înștînțează, crește într'una. Afară de cei cunoscuți, s'au mai înștînțat numai prin „Libertatea” încă din următoarele părți:

Din Bogdănești (jud. Fălțiceni) 114 țărani și cărturari din comună!

Din comuna Vaca (lângă Brad, jud. Hunedoarei) 32 de inși.

Din Săvișin (j. Arad) încă 1. Din Ardeu (p. Geoagiul-de jos, jud. Huned.) 1.

Din Lupeni (jud. Hunedoara) 23 inși.

Din Nădlac (j. Arad) 1.

Din Unip (j. Timiș) 1.

Din Breazova (j. Caraș Severin) 56 de inși.

Din Copălnic-Mănăștur (j. Solnoc Dobâca) 28 de inși.

Din Berința (j. Solnoc Dob.) 11 inși.

Din Clopea (j. Huned.) 1.
Din Bonțești (j. Arad) 1.
Din Bistrița, 1.
Din Zagra (j. Bistrița Năsău) 27 de inși.

Din Băraii (j. Cojocna) 27 inși.
Din Ibașfalău (Târnava m.)

Din Râmnic Vâlcea se înșcriu ca apărători al iubitelui coleg conducător, 43 de elvi a clasei VI. a Seminarului „Sf. Nicolae” de acolo.

Avem apoi o cerere cu 27 iscălituri care au uitat să înșemneze comun din care sunt iscălitorii. Cererea în cepe cu numele lui Luca Aurel, Tudor Damian, și alții. Nu putem înainta cererea lor până nu ni se arată comuna din care sunt cei-ce cer înșcrierea. Scrieți totdeauna comuna și județul.

O către Femeile Române.

În luna de față Mai, urmează să se judece la Turnu-Severin procesul studentului luptător Corneliu Zelea-Codreanu.

Când mai multe mii de Români bărbați, s'au înșcrit ca apărători ai lui, nu se poate ca femeile române să stea nepăsătoare!

Legile țării ne îngăduie și nouă să apărăm pe cei buni înaintea Juraților.

Să ne folosim dară și de acest drept, înșcriindu-ne cât mai multe femei ca apărătoare ale lui Codreanu, — chiar dacă împrejurările nu ne-ar îngădui ca toate să mergem la proces, ori să venim la cuvânt.

Să se știe însă, de toți, că gândul și sufletul nostru sunt acolo și că cerem hotărât achitarea lui Codreanu!

Pentru acest scop, rugăm pe toate surorile de o credință cu noi, să înainteze dlui Președinte al Curții cu Juri din Turnu-Severin o cerere, de cuprinsul următor:

Subscrisa.... locuitoare în comuna... str.... Nr.... județul..., am onoare a Vă ruga, să binevoiți a mă înșcrie printre apărătorii lui Corneliu Zelea-Codreanu, în procesul acestuia, ce urmează să se judece înaintea Curții ca Juri din Turnu-Severin.

Rugăm pe surorile noastre din orașele și satele României Mari, să grăbească a înainta sute de astfel de cereri, împlinind forma cuvenită. Petițiunile acestea veți binevoi a le trimite, în scrisoare recomandată, la adresa: Doamnei Maria A. C. Cuza, în Iași, str. Codrescu Nr. 3 — de unde vom purta de grijă, ca să fie înmanuate la timp dlui Președinte al curții cu Juri.

În numele unui grup de D-ne din Iași:

Maria A. C. Cuza.

23 April 1925.

Pentru Studenți.

Am mai primit din Șoșdea (jud. Timiș) suma de *Lei 1261*, dela dl învățător Valeriu Petance, care ne scrie următoarele: „In ziua întâie a învierii Domnului, înbitul harnicul nostru preot Petru Bohariu a ținut poporul o prea frumoasă vorbire despre rostul luptei naționale creștine dusă de studenții noștri, și a însuflețit tot poporul pentru luptă și pentru jertfă în scopul ei. Subscrisul (Inv. Petance) am primit apoi darurile pe cari le-a îmblat poporul din bună voia sa pentru Căminul studențesc dela Iași. Iată dăruitorii:

Petru Bohariu, preot, 100 Lei, Romul Muntean, propr. 300 l., Ioan Dreghici, propr. 80 l., N. Moldovan, com. 40 l., N. N. 30 l., Vichentie Balcu, 25 l., Stefan Badescu, 40 lei, Florea Colojara, șef, 40 l., Emilian Palaga, 30 l., V. Petaner (III oară) 30 l., Cornel Tatomir (III oară) 20 l., G. Tuică, primar 20 l., N. Beca, serg 20 l., S. Gaspar 20 l., I. Palugi, 20 l., I. Lazar, 20 l., Teodor Mioc, 20 l., Traian Chichere, 20 l., Elena Mioc, 20 l., G. Minescu, 20 lei, Desideriu Schovort, not. 20 lei, Iosif Mărtoagă, 20 l., I. Oherga, 20 l., Tr. Mureșan, 10 l., I. Căițu, 10 l., Victoria Dreghici, 10 l., Vidu Radu, 10 l., G. Brizu, 10 l., Pavel Chichere, 10 l., Vichentie Gaspar, 10 l., G. Cica, 10 l., Simion Sperniac, 8 l., G. Gaspar, 10 l., Gligor Văscu, 10 l., I. Gaspar, 7 l., Romul Mioc, 15 l., Nică Perniac, 5 l., Nic. Sturza, 5 l., Rusaliu Popovici, 5 lei, I. Jurca, 5 l., Vichentie Bucșan, 5 lei, Vichentie Sturza, 5 l., G. Iacob, 5 l., I. Mureșan, 5 l., Elena Mureșan, 5 lei, N. N. 5 l., Cor. Tutomir, 5 l., Ioan Beleuță, 5 l., Iosif Oală, 5 l., Ioan Cetă, 5 l., Pavel Tănăilău, 4 lei, Vichentie Oală, 2 lei. *Tatal 1181.*

Din *Galați* ne trimite tinerul Ionel Turtoiescu, din Seminarul de acolo, *500 Lei*, primiți dela o petrecere ce au dat în comuna Corbița, satul Rădăcinești, (jud. Tecuci). Tinerii cari au dat sărbarea cu gândul la frații lor mai mari, studenții dela Iași, sunt: Eugenia Turtoiescu, Profira Ganea, Mița Pieșu, Ionel Turtoiescu, G. Ganea, C. Vasiliu, H. Stoian, V. Stoian, G. Ivan și C. Groza. — Fie lăudați pentru bunul lor gând.

Dna Ecaterina Bocea din Sâmpetru germân (j. Timiș) a trimis 120 Lei pentru studenți.

D. Marius Pop din Bărâi (j. Cojocna) a trimis 60 Lei primiți dela mai mulți fiicăuși inimoși din acea comună.

Suma de azi . Lei 1841—

NOUȚĂȚI

Prinșoneri români în Siberia. — tot mai avem. Și ei strigă de acolo mereu spre țara mamă, să facă ce poate, doar îi aduce și pe ei acasă. — Iar noi, cum nu avem legături cu Rusia, fiindcă e supărată pe noi pentru Basarabia, — nu le putem ajuta cum s'ar cădea. La întrebarea ce i s'a pus despre soartea acestora, d. ministru de externe Duca a promis (făgăduit) în parlament, că va face tot ce poate pentru ei, și că în curând crede aafia chipul și modrul de a-i ajuta să vie toți acasă.

Adunări politice. Partidul Național pune la cale un șir de adunări po-

porale politice prin Bănat. Una a avut loc la 3 Mai în Igrăș și Vălcani, la 17 va fi în Chevereșul mare și Vinga, la 31 în Lipova și Sat-Chinez, — în lunile în alte părți. Vom arăta la timp, că unde.

Noua biserică ortodoxă din Orăștie, se va zidi în Piața orașului. Biserica veche ortodoxă română din Orăștie, demalt nu mai corăspundea trebuințelor de azi, numărului său popor credincios, pentru două pricini. E prea mică pentru cât popor se ține de această biserică, și e prea peste mână, prea la o lature, pentru poporul din laturea despre Căstău a orașului. Cei dinspre gară au biserica aproape, dar celalaltă prea departe.

Dar mai mult decât poporul credincios din loc, simte acest neajuns armata din Orăștie. Biserica abia putând cuprinde poporul, armata nu află nici ea locul trebuincios în veche biserică, — și de aceea, încă de pe vremea stăpânirii apuse, armata era adusă la biserică numai în timpul utreniei, să asculte cântările celor două strane, în care adeseori făceau exerciții de cântat chiar unii din soldați. Iar când începe slujba cea mai frumoasă, sfânta liturgie, partea dulce și atât de plăcută sufletului de creștin, — soldații trebuiau, și trebuie și azi, să plece, că vine popor mult și e o înghesuială nesuferită. Deși nu le-o cere nimenea, dăni ofițeri conducători ai soldaților aduși la biserică, pleacă atunci cu soldații, pentru a face loc poporului celuilalt.

Stăruirea asta nu se mai poate suferi așa. Trebuie să avem în Orăștie o biserică, în care să încapă ușor și să poată sta plăcut, și numeroșii soldați ai Regimentului atât de românesc de aici.

Încă înainte de război comitetul parohial luase în mână lucrul pentru adunarea unui Fond de zidire a unei biserici noi, s'au și adunat ceva bani, — s'a făcut și un plan de biserică de inginerii români Dușoiul și soțul din Brașov. Dar veni războiul. Planul fu părăsit. Azi sumele ce se cer sunt îndoit mai mari.

Totuși comitetul parohial din Orăștie, a luat de nou lucrul în mână, și de-ocamdată a luat în desbatere locul pe care ar fi a se zidi noua biserică, care să nu mai suferă de scăderea așezării celei de azi. Și Comitetul parohial, în o sedință mai nouă, a hotărât să ceară primăriei, să-i dea pentru zidirea bisericii celei noi, loc în piață.

Piața de azi a Orăștiei, este de fapt o plăță moartă, care prin așezarea ei pe o colină, nu a putut atrage negoțul orașului în jurul ei. Negoțul e mai jos, ori unde, numai în piață nu. Așa că tot omul vede, că piața de azi nu e potrivită de plăță, căci negoțul nu o primește. Doar târgul de săptămână și cel mare, de-adună ceva negustori în ea. Așa că lumea simte, că și pentru piață trebuie căutat alt loc, mai potrivit.

Pornind din acest simțământ, primăria orașului, primind cererea comitetului parohial de a-i da voie a zidi biserica în piața, — n'a aflat multe cuvinte de împotrivire, poate mai curând un îndemn de a căuta ea alt loc, mai norocos, pentru piața orașului, și a hotărât că — dă voie parohiei ortodoxe a-și zidi biserica aici.

Prin asta dorința întregului popor va fi mulțumită, căci piața a

chiar la mijlocul orașului și din ori care parte poporul vine bucuros spre acest punct din inima orașului, pentru a merge la sfânta biserică.

Credem că și deręgătorile mai înalte vor da întărire hotărârii primăriei.

Acuma numai de sporirea cât mai mare și repede a Fondului de zidire trebuie îngrijit.

PASTA SAU PRAF DE DINȚI CHLORODONT,
EXTRACT DE APA DE GURĂ CHLORODONT.

(242) 17—20

AVIZ. Se aduce la cunoștință celor interesați, că *Procesiunea obicinuită la sf. Mănăstire dela Prislop (lângă Hațeg)*, va pleca în anul acesta Sâmbătă, în 9 Mai, dimineața la oarele 5, dela Biserica română unită din Orăștie. — Oficiul parohial român unit din Orăștie.

— După munca încordată a zilei, înviorază și împrospețează minunat o frecare cu „*Spiri-Diana*“ veritabil.

(278 III) 10—

„Societatea fetelor ortodoxe“. Vechea biserică ortodoxă din Orăștie, poartă în măsură prea mare pecetea vechimei sale: Icoanele atinse de vreme, policandrele, lucrurile toate în biserică și în altar, par așa de vechi, încât par'că înseși cer o mână îngrijitoare, care să le mai împrospețeze, însenineze.

Sufletul mai multor d'șoare române ortodoxe a fost, care a simțit mai viu această chemare a lucrurilor vechi, din sfânta biserică, și dănele, ajutate și de d-na profesoară Mosora, au înființat o „Societate a fetelor ortodoxe“ cu scopul de a îngriji de curățirea și înolirea lucrurilor din vechea biserică. În societate au pofit, și au și venit, mai multe fete din popor, și așa cu toatele au adunat banii de cheltuială și s'au pus pe lucru, și pe Sfintele Paști vechea biserică părea, pe din lăuntru, mult întinerită: Icoanele renoite, totul curățit, împodobit și ridicat din starea prea părăginită de pân'aci. Fie pomenită cu laudă creștineasca trudă a Societății numite. Ea va fi de mult folos mai ales de aci încolo, când se va cere atâta stăruință din partea tuturor, în pregătirile pentru noua biserică.

Apărarea Națională, revista cea atât de bogată în prețioase lămuriri asupra marii chestii evreești, cu articli îndrumători scriși de dl prof. A. C. Cuza. — era pânăcum administrată de un comitet din București. După unirea mai nouă a partidelor național creștine dela Iași, — numita revistă a intrat în administrarea (îngrijire și materială) a „Uniunii Naționale Creștine“. De aceea noua administrație roagă pe toți câți doresc a-bona numita revistă (scriși însă numai pentru oameni cu școală), — să trimită ori ce scrisori și cereri de abonament și bani, numai pe adresa următoare: „Apărarea

Națională, București str. Pictor Grigorescu 9.“

— *La încheierea foii aflăm cu uimire, că guvernul a oprit și apariția (ieșirea) foii „Apărarea Națională“ dela București, după ce a oprit și revista „România Intregită“ dela Cluj, scrisă de oameni luminoși din aceeași Uniune Creștină națională.*

Dar precum revista dela Cluj nu a încetat, ci apare (iese) mai departe sub numirea de „*Înfrățirea Românească*“ (Cluj, str. Bob 7.), — tot așa revista dela București nu va înceta, ci va apare, — cu o schimbare oarecare în numirea sa.

La ce măsură nevrednice se dă guvernul, ca să fie pe placul jidanilor, și să mai întârzie *Apărarea Națională*, nu gazeta cu acest nume, ci lupta cea mare ce se chiamă așa, — pe care însă n'o mai poate opri!

Dănilescu — 2 ani. Se știe că A. Dănilescu, fost casar la Directoratul de Finanțe din Cluj, risipind nebunește banii încredințați pazel lui, a fost osândit la 5 ani temniță. Curtea de Apel din Cluj, cercetând judecata, l-a scăzut osânda la 2 ani.

Beutura, alduta... Pe o linie ferată de lângă Brăila, un cantonier a găsit într'o Duminecă noaptea un om culcat pe șine. L'a ridicat și l'a dus la poliție. Aci el a spus: Am fost în crismă, am beut și n'am avut cu ce plăti. Crișmarul m'a desbrăcat de haine, pentru plată. De năcaz m'am pus pe șine, să mă tale trenul..“

Dela Orfelinat.

Comitetul Filial Orăștie al Sec. Ocr. Orf. d. Răsbol, aduce pe această cale cele mai călduroase mulțumiri tuturor oamenilor de bine, cari au binevoit a dona ouă de Sf. Paști pentru orfanii, din următoarele comune: Turdaș, Orminda, Vinerea, Romos, Romoșel, Bințuți, Cimașu, Căstău, Ludești, Folt, Tămășanu, Mărtinești, Turmaș, Pricaz și Beriu.

Totasesemenea mulțumește dlui Prof. A. Bologa pentru donația de Lei 100 și Reg. 92 Inf. pentru donația de Lei 20.

Orăștie, la 6 Maiu 1925.

Aurora Dr. Dobo,
prezidentă

Dela Direc. Lic. „A. Vlaicu“ Orăștie.

Publicațiune.

Elevii particulari înscriși pentru două clase într'un an, pentru examenul final al primei clase, se vor prezenta în 15. Maiu. orele 8. a. m.

Tot atunci vor începe examenele și pentru elevii particulari de cl. VIII.

Examenul final pentru elevii particulari înscriși pentru o singură clasă, precum și examenul parțial pentru elevii înscriși pentru două clase, va începe în ziua de 15 Iunie 1925.

Orăștie, la 28 Aprilie 1925.

(0) 2—2

Directiunea.

Farmacia Vlad

din Orăștie, Piața Prințul Carol (lângă Liceul A. Vlaicu), condusă azi de proprietarul însuși, Virgil Vlad, — atrage luarea aminte a onoratului public din loc și jur asupra faptului, că s'a arangeat de nou, complet, fiind bogat înzestrată în afară de articli de farmacie (apotecă), și cu tot felul de pansamente (de legat), cu parfumerie, articli de gumă, săpunuri fine, etc.

(215) 14—27

Mulțumită publică.

Cu ocaziunea Concertului dat de Reuniunea meseriașilor Români din Orăștie, în 20 Aprilie 1925, au binevoit a suprasolvi următorii domni:

Iosif și Ioan Pop, elevi la Liceul „A. Vlaicu”, 500 Lei, Virgil Vlad, 300 l., d-ș. Ioana Bogdănescu, 160 l., Dr. R. Dobo, 100 l., I. Sechel, 100 l., Radu Spudercă, 100 l., Ilie Lădar, 100 lei, Familia Androne, 100 l., I. Herța, fabricant, 70 l., I. Fieșer, inv. 60 l., Nic. Borza, 60 l., Oaspeții Selisteni, 50 lei, Preot V. Păcurariu, 50 l., I. Lupan, 50 l., Brutus Brașai, 50 l., P. Herța, 40 lei, Prof. G. Tâmaș, 40 l., Iuliu Turdășan, 40 l., Valer Martin, 25 l., N. Melitska, 20 l., Cornel Tulvan, 20 l., Iacob Stibel, 20 l., D. Pardeș, 20 l., N. Androne, 20 l., Francisc Molnar, 20 l., Nicolae Cătăian, 20 l., Ioan Cherecheș, 10 l., Filip Schlopu, 10 Lei.

Primească și pe această cale marimimoșii dăruitori călduroase mulțumiri din partea societății noastre.
Comitetul.

Mulțumită.

Subscribul cu multă plăcere aduc și pe calea această mulțumită dui întreprinzător de zidiri Ilie Ciurdărescu din Orăștie, care mi-a prefăcut casa veche înălțând pe ea încă un etaj (rând), lucrând totul atâta de cinstit și solid, că sunt cu totulul tot mulțumit de lucrul d-sale, ca de-a unui întreprinzător priceput și de omenie din cap până în picioare, — ceea ce mă face să-i arăt mulțumirea mea și în fața publicului mare.

Iosif Șimonfi

măstru tonar în Orăștie, Calea (408) 1-1 Mihai Viteazul.

Mulțumită.

La producția școlară aranjată de corpul didactic dela școala primară de fete și grădina de copii a Statului din Orăștie la 3 Maiu 1925 au binevoit a suprasolvi Dnii: Dr. Aurel Vlad 200 Lei; Alexandru Herlea, primar 180 l., Dna E. Procinchievich 140 l., Dnii Simeon Damias 110 l., Dr. R. Dobo 100 l., Dr. S. Orbonaș 100 l., Gh. Danila dir. școlii primare din Căstău 100, T. Valpe 100 l., Gh. Cloca 100 l., Androne 100 l., A. Grădina 100 l., I. Herța 100 l., I. Moța 60 l., P. Herța 90 l., F. Ștern 80 l., P. Stăngu 50 l., Dna Luț 40 l., I. Turdășan 40 l., Tisu 40 l., Dna H. Iarca 20 l., Dna Olga Konec 20 l., P. Corpade 20 l., C. Tulvan 20 l., Subl. Fulea 10 l., I. Biro 10 l.; Și-a rescumpărat biletul Dl. Col. Arionovich comandamentul regt. 92 Inf.

Pentru marimimoasele donațiuni aduce călduroase mulțumiri
Diracțiunea.
„Sfatul Negustoresco” Secția Orăștie.

Convocare.

Onorați membri ai „Sfatului Negustoresco”, se invită a lua parte la
la adunare generală ordinară, care va avea loc la 16 Maiu a. c. ora 8 seara, în Sala-Restaurant „Coroana”, având la

ORDINEA ZILEI:

1. Deschiderea sedinței adunării generale ordinare.
2. Alegerea alor 2 membri veriticatori.
3. Darea de seamă asupra gestiunii dela înfișare până în prezent.
4. Darea de seamă a Cassarului.
5. Intocmirea bugetului pe anul 1925.
6. Eventuale propuneri.
7. Închiderea sedinței adunării generale.

Orăștie, la 23 Martie 1925.

Ioan I. Vulcu, **Ioan Inișca,**
președinte. (405) 1-1 secretar.

Deschiderea Băilor dela Geoagiu-de-jos

Se aduce la cunoștință Onor. Public, că cu începerea dela 15 Maiu a. c. băile termale ale Geoagiului (lângă Orăștie) se vor deschide cu prețuri scăzute pentru luna Maiu și Iunie.

Totodată Onor. vizitatori le va sta la dispoziție atât la Orăștie cât și la gara Romos cu autobus pentru transportarea la băi.

Cu stimă

IOAN BRANGA, iun.

(400) 1-3

Arândsterul băilor.

Luați bine seama!

Cea mai ieftină țiglă.

Fabrica de spirt SCHULERI din Orăștie, avea până acum și fabrică de țiglă măruntă.

În urma reformei agrare a sistat această fabricare și astfel pune în vânzare, pentru populație, țigla ce i-a mai rămas, cu prețul de fabrică:

una miie țigle cu 1550 Lei.

La cumpărări de cantități mai mari, facem preț și mai redus. — Țigla e de calitate foarte bună și se află în curtea fabricii

Întrebați la fabrica de spirt SCHULERI în Orăștie, unde vi-se dau informații și prin postă; se trimite și muștră. — Țigla se vindă și cu vagonul, socotindu-se speșele dusului la gară și încărcatul la vagon.

Pentru vânzări pe așteptare, condiții deosebite.

Fabrica Schuleri s. a.
Orăștie.

(411) 1-2

Căsătorie. Fată de jăran, de 19 ani, sănătoasă, harnică, crescută în case de frunte a unei rude la oraș, ședer știind conduce o casă mai bună, — dorește cunoștință unul comerciant sau meseriaș sau jăran vredsic, în scop de căsătorie. Adresa la foale. (0) 1-2

De vânzare:

În Orăștie, str. Mihai Viteazul (Drumul jării) 16 o casă cu grădina, la loc cu învârtire bună. Informații: str. G. Bariștu, 1. (404) 1-2

Căsătorie. Fată de jăran, cu școala din sat, în vârstă de 28 ani, bună econoamă sănătoasă și harnică, având casă și avere în preț de vre-o 600.000 Lei. — dorește cunoștință unul negustor sau meseriaș sau jăran de frunte, în scop de căsătorie. E slăgură la părinți. — Adresa la foale. (402) 1-2.

Mașină de cusut „Singer”,

în stare bună, se află de vânzare la:
Steiner Terezia,
(406) 1-1 Orăștie, str. Sacului 8.

Tiner bun, stu de învățător, fan de război, având terminale 4 clase de Liceu, ne-mai putând urma Liceul pentru lipsa de mijloace, — ar intra ca practicant la negoș în o prăvălie mare sau la o Librărie, unde să aibă întreținerea întreagă. Adresa la foale. (0) 1-2

Mașină de treierat

și motor de benzină de 6 cai puteri, folosit dar în stare garantată bună, cu toate accesorile necesare, de vânzare. Batoza 650 mm., curăță curat, curge în 2 saci. Informații la:
(409) 1-2 **David Nechfor**
Alba-Iulia, str. Sfi. Nicolae, 63

Tabele de asbest „METEOR”

ale Fabricii de eternit din Oșorheiu, județ. Bihor sunt cele mai durabile.

Acoperemântul nu are nevoie de îngrijire și reparare, e mai bun și mai ieftin ca cel de tinichea.

Se capătă la:

„FERĂRIA” s. a. în Cluj

(386) Calea Victoriei, 29, telefon 4-40, 347. 3-10

Atelier de inchiriat

Constător din 2 camere mari luminoase, se dă momentan. Preț favorabil, a se adresa str. Avram Iancu 7 Orăștie. (407) 1-1

Vând lână albă și neagră spălată și nespălată, cu prețurile cele mai ieftine! Informații la

Leontin Filipoiu

(401) m. cojocar în Rodna Vechi 1-1 (jud. Bistrița-Năsăud).

Moară de vânzare.

O moară cu 2 petri, dată cu motor de benzină de 16 cai și un **Locomobil** cu abori de 6 cai, — se vindă de subscribul. Sunt în lucrare în fiecare zi. Casa motorului are 20 metri lungime, coperită cu țiglă; 2 case pentru locuit, 1 pentru morar, șopru, grajd, grădini de legume. Instalația e în comuna Veșel (lângă Deva, județ. Hunedoare), lângă drumul jării, 300 metri dela gară, în centru la 6 comune. Prețul la toate 180 mil. Pămes și numai părtaș la jumătale. Doritorii se scrie la:

Teodor Stanciu, comerciant

(403) 1-3 **Chelar,** p. Hunedoara.

Atelier de tinichigiu (pleuar).

La subscribul se află de vânzare, cu preț convenabil un Atelier complet cu tot felul de unelte pentru tinichigii (pleuar), provăzut cu o mașină universală pentru îndoit (Abkantmaschine) și pentru presare rotundă (Rundmaschine) și o mașină pentru presat (Stickenmaschine). — Adresă.

Rudolf Vlad

(388) 2-2 Orăștie

Nr. 391-1925 adm.

Publicațiune.

Primăria comunei Căstău publică arendarea prin licitațiune a lucrărilor de edificare a localului de moară comună și a construcției apartinătoare, conform planului și preliminarului deja aprobat

Licitația se va efectui numai cu oferte închise și sigilate, în ziua de 31 Mai 1925 ora 11 a. m., în localul primăriei comunale Căstău.

Vadiu e 10%. Condițiunile se pot cunoaște la oficiul notariatului Căstău în orele oficioase.

Căstău, la 28 April 1925.

Iosif Stănease, **Vasile Popovici,** notar. (399) 2 3 primar.

De vânzare. O garnitură de imblățit cu locomobil de abur de 3 HP., presat în 1924, în stare bună, se află de vânzare la

CAROL FELNER

(398) 2-2 Orăștie, str. Mih. Viteazul, 10.

Căsătorie. Comerciant român, jăran, în o comună cu învârtire bună, avind crimă și prăvălie (bolță), rămas vădăv cu o fetiță de 7 ani, cantă, în scop de căsătorie, o femeie potrivită, în vârstă de 28-32 ani, care să priceapă negoșul de crimărit și bolță. Adresa e dă Administrația foil.

(895) 2-3

Pistrui și alunele

se pot îndepărta prin folosința cremei și săpanului „VIOLA”. Se capătă la Farmacia Weiss Timișoara I. Piața Unirei Nr. 23 (193) 18-25